

Česa podpis ne more popraviti

Ko tehnični kanal ni primeren za občutljive podatke, ga nobeno podpisano pooblastilo ne naredi ustreznega. Edino, kar podpis spremeni, je lažni mir tistega, ki ga zbira; podatki še naprej potujejo po isti poti.

Da se razumemo: Na sestanku nekdo z najboljšim namenom reče: «vsi uporabljajo WhatsApp; naj stranke podpišejo pooblastilo in to je to». Sliši se kot skrbnost — tu so papir, podpis, datum. Toda ta podpis ne premakne podatkov drugam in tisti, ki ga podpiše, skoraj nikoli ni edina oseba, katere zasebnost potuje po tem kanalu. In tudi če bi bila, noben podpis ne legalizira nezakonitosti.

Izhod, ki se zdi razumen

Prizor se ponavlja v odvetniških pisarnah, ordinacijah in svetovalnicah — pa tudi na precej manj uradnih mestih. Slikar, ki pošilja fotografije strankinega stanovanja. Vodovodar, ki posreduje račun z imenom, naslovom in telefonsko številko. Taksist, ki v mobilniku hrani naslov osebe, ki jo pobere vsako jutro. Samostojni podjetnik, ki prek četa pošlje osebno izkaznico tistega, ki ga je najel. Ni potreben filmski sodni primer, da bi po telefonu krožili podatki o osebah, ki niso mi sami.

In na katerem koli od teh mest se prej ali slej pojavi isti eleganten izhod. Nekdo izrazi dvom — je prav, da to pošiljamo po tej poti? — in še preden pogovor postane neprijeten, pride udoben odgovor: naj stranka podpiše pooblastilo. Če da dovoljenje, je stvar rešena.

To je privlačen izhod, ker rešuje neprijetnost brez prisile v menjavo orodja, brez učenja česa novega, brez stroškov. Ima obliko skrbnosti: dokument, podpis, datum. Pa vendar ne rešuje težave, ki naj bi jo rešil. Prikriva jo.

Podpis ne premakne podatkov

Smiselno je začeti pri najpreprostejšem, saj se prav to pogosto spregleda. Pooblastilo je papir. Ne spremeni smeri potovanja sporočila, niti strežnika, na katerem ostane kopija, niti tega, kdo jo lahko prebere, če pride ustrezen ukaz ali če pride do vdora. Strankin dokument bo še naprej potoval prek iste infrastrukture, v isti državi, pod upravljanjem istega podjetja, s podpisom ali brez njega.

Edino, kar se s podpisom spremeni, je razpoloženje strokovnjaka: iz dvoma preide v lažni mir, ki ne ustreza nobeni dejanski spremembi poti podatkov. Podpis je dovoljenje, ki ga človek podeli samemu sebi, da še naprej počne natanko isto.

Dovoljenje, ki ga nihče v prostoru ni mogel dati

Tu je bistvo zadeve. Pomislimo na ločitev. Stranka podpiše pooblastilo: v redu, naj njeni podatki potujejo, koder je treba. Toda po tem kanalu ne potujejo le podatki stranke. Potuje ime druge stranke. Potujejo podatki mladoletnika, o čigar skrbništvu se razpravlja. Potuje poročilo izvedenca, pričevanje tretje osebe, številka računa zakonca.

Nobena od teh oseb ni sedela v pisarni. Nihče ni ničesar podpisal. Strokovnjak je dobil dovoljenje edine osebe, ki ni bila celotna težava, in je še naprej obdeloval podatke vseh tistih, ki so to bili, ne da bi jih karkoli vprašal — ker jih ni mogel vprašati.

Enako je z delovnim spisom, ki omenja druge zaposlene, s kliničnim poročilom, ki govori o sorodnikih, z izjavo, ki navaja dobavitelje in stranke same stranke. Podatki tretje osebe ne nehajo biti zaščiteni samo zato, ker je oseba, ki jih posreduje, podpisala papir. Ti podatki niso bili njeni, da bi jih lahko pooblastila.

Obstajajo stvari, ki jih podpis ne doseže

Obstaja meja, ki je skoraj nikoli ne preizkusimo: podpis seže le do tja, do koder seže tisto, kar je vaše. Svoje lahko odstopite. Tujega ne — ne glede na to, kako lepo se podpišete.

Oče ne more podpisati dovoljenja, da bi škodovali njegovemu sinu. Ta papir ni vreden nič, in ne zato, ker bi mu manjkal žig: ker to dovoljenje nikoli ni bilo v njegovi moči. Pooblastilo stranke deluje enako — pokriva njeno lastno in se tam ustavi.

In niti znotraj te meje ne pokriva vsega. Podpis ne naredi zakonitega tistega, česar zakon ne dopušča, kdor koli ga že podpiše. Soglasje ni univerzalni ključ: je ključ, ki odpira le ena vrata — lastna —, in niti ta vrata ne omogočajo prehoda tistemu, kar je prepovedano.

In povedati je treba neposredno, ker se ta del skoraj nikoli ne pove: zahtevati — ali dati — podpis za zaščito tistega, česar zakon ne dovoljuje, ni nevtralna kretnja, ki preprosto nima učinka. Odvisno od primera je že sam poskus nova kršitev. Ne rešuje težave: poslabša jo.

Podpis, ki se obrne proti vam

In obstaja preobrat, ki si ga je vredno ogledati v obraz. Pridobivanje pooblastila strokovnjaka ne pusti tam, kjer je bil: pusti ga v slabšem položaju.

Ker je ta papir predvsem dokaz, da si je nekdo zastavil pravo vprašanje — je to ustrezno? — in nanj odgovoril s placebom namesto z rešitvijo. Tisti dan, ko bo treba pojasniti, zakaj so podatki tretje osebe končali tam, kjer ne bi smeli, podpisano pooblastilo ne bo ščit, kot se je domnevalo: bo dokument, ki dokazuje, da je bilo tveganje znano in se je izbralo njegovo prikritje s podpisom. Navidezna skrbnost pušča sledi. Podpis težave ne arhivira; določi ji datum.

Edino, kar to dejansko popravi

Če podpis ničesar ne popravi, kaj potem to stori? Le ena stvar: da podatki ne gredo tja, kamor ne smejo iti.

Ko kanal tretji osebi ne izroči kopije dokumenta — ker gre neposredno z naprave pošiljatelja na napravo prejemnika, brez vmesnega strežnika, ki bi ga shranil — ni ničesar za pooblastiti, niti koga prositi za dovoljenje, niti neprijetne sledi, ki bi jo bilo treba pozneje utemeljevati. Težava se ne upravlja z obrazcem: izgine, ker je arhitektura sploh ne ustvari.

To ni lastnost enega samega orodja — je lastnost zasnove in obstaja več načinov, kako jo doseči. Kar loči ta orodja od ostalih, ni boljše sestavljena obljuba v pravnem obvestilu, temveč to, da ne potrebujejo nikogaršnjega podpisa, da bi bila v skladu s pravili.

Podpis je civiliziran način prošnje za dovoljenje. Toda za dovoljenje lahko prosite le tistega, ki stoji pred vami. In pri skoraj vsakem občutljivem podatku, s katerim strokovnjak rokuje, osebe, katerih zasebnost je dejansko na kocki, niso v prostoru, ne bodo podpisale in ne bi imele razloga zaupati, da bo kdo podpisal namesto njih. Zato

pravo vprašanje nikoli ni bilo «kako naj dosežem, da bo to pooblaščno?», temveč «zakaj potrebujem pooblastilo za nekaj, česar me dobro izbran kanal ne bi prisilil prositi?».

Opomba uredništva: ko ti Cuadernos navajajo podjetja ali izdelke, to ni namenjeno obtoževanju. Tisti, ki jih gradijo, opravljajo delo, ki ga milijoni ljudi uporabljajo in cenijo. To, na kar opozarjamo, je strukturno — model, ne blagovna znamka. Blagovne znamke se pojavljajo kot primer, ker jih bralec prepozna.

Za nadaljnje branje

- Ta Cuadernos Lacre namenoma pušča ob strani normativne podrobnosti — člene in sodbe —, ker argument, ki ga razstavlja, ni pravni: je udoben izhod. Pravni okvir, zakaj je kanal pomemben, je opisan v naslednjih dveh zvezkih.
- *GDPR in profesionalno sporočanje: zakaj večina krši pravila, ne da bi to vedela* — mednarodni prenos, upravljavec obdelave in retroaktivna digitalna sled.
- *Poklicna skrivnost v digitalni dobi* — zakaj mora biti zaupnost zagotovljena z arhitekturo in ne z obljubo.

[← Prejšnji](#)[Dejanska vs. navidezna zasebnost: vprašanja, ki si jih je smiselno zastaviti](#)

Zadnja branja

- [Analiza · 26. maj 2026 Dejanska vs. navidezna zasebnost: vprašanja, ki si jih je smiselno zastaviti](#)
- [Analiza · 25. maj 2026 Self-hosting kot profesionalna praksa](#)
- [Koncept · 23. maj 2026 24 besed: kaj je kriptografska identiteta](#)

Vzemite ta članek s seboj, kamor koli ga potrebujete.

[↓ Markdown](#) [↓ Navadno besedilo](#) [↓ PDF](#)

Datoteka bo prenesena v vašo napravo. Od tam jo lahko shranite, uvozite v Solo2 ali delite, kjer koli želite. Cuadernos ne odloča o cilju namesto vas.

Voščeni pečat · SHA-256 34016c6db507c630750767f439b7fbdf7d38537e7ab4be825a756cef07acb619

Cuadernos Lacre · Publikacija podjetja [Menzuri Gestión S.L.](#) ·
napisal R.Eugenio · uredila ekipa [Solo2](#).

To spletno mesto ne uporablja piškotkov. Vse, kar naloži vaš brskalnik, smo napisali ali nadzorujemo mi in je gostovano na naših evropskih strežnikih: anonimni števec obiskov (Umami, samostojno gostovan) in minimalni JavaScript, potreben za izbirnik jezika in vašo izbiro svetle/temne teme, ki se shrani v vaši lastni napravi. Brez virov tretjih oseb, brez sledilnikov, brez profiliranja, brez deljenja podatkov. Če nas želite spremljati: [RSS](#).